

ZÁVAZNÁ PRAVIDLA BOZP a PO

1. VSTUP NA PRACOVIŠTĚ PSU

Na pracovištích PSÚ platí zákaz:

- **kouření** a zacházení s **otevřeným ohněm**,
- konzumace **alkoholu** a jiných **návykových látek**,
- nošení **zbraní** všeho druhu,
- používání **soukromých** elektrospotřebičů.

Kouření je povoleno pouze ve vyhrazených a označených prostorech.

2. POHYB A DOPRAVA OSOB

Pro provoz vozidel a pohyb osob na pracovišti **PSÚ** platí zákon č. 361/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů, o provozu na pozemních komunikacích a dále NV č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky.

- Na služební cestu motorovým vozidlem smí být zaměstnanec vyslán jako řidič vozidla pouze, pokud absolvoval školení řidičů „referentů“.
- Chodec musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce.
- Kde není chodník nebo je-li neschůdný, musí jít po levé krajnici, a kde není krajnice nebo je – li neschůdná, musí jít co nejbliže při levém okraji vozovky.

3. ŠKOLENÍ A PRACOVNĚLÉKAŘSKÉ SLUŽBY (PLS)

Každý zaměstnanec **PSÚ** je povinen absolvovat:

- a) **vstupní školení** pro nově přijaté zaměstnance, obsahující základní informace týkající se BOZP a PO,
- b) **zaškolení na pracovišti** vedoucím zaměstnancem,
- c) **periodická školení** o BOZP a PO,
- d) **další povinná školení** týkající se BOZP a PO.

Dále je každý zaměstnanec součástí **PSÚ** povinen absolvovat následující pracovnělékařské prohlídky:

- a) **vstupní**,
- b) **periodické**, s četností dle kategorie práce a s ohledem na riziko ohrožení zdraví,
- c) **mimořádné**
- d) **výstupní**.

Lékařské prohlídky zajišťuje zaměstnavatel u poskytovatele pracovnělékařské služby (PLS). Zaměstnanec je povinen podrobit se prohlídce u tohoto poskytovatele PLS. Výjimku tvoří zaměstnanci zařazení pouze do kategorie první a není-li součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy. Tito zaměstnanci mohou absolvovat pracovnělékařské prohlídky u svého registrujícího lékaře.

4. OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ PROSTŘEDKY (OOPP)

Ve smyslu § 37 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, se práce podle míry faktorů a jejich rizikovosti pro zdraví zařazujeme administrativní práce vykonávané na pracovišti do **Kategorie první**. Zaměstnanci tedy nejsou **povinni** používat přidělené OOPP.

5. PRACOVNÍ ÚRAZY

Za pracovní úraz se považuje *poškození zdraví nebo smrt, které byly zaměstnanci způsobeny nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým nebo násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v jejich přímé souvislosti.*

Každý zaměstnanec, stane-li se mu úraz, je **povinen**, pokud mu to zdravotní stav dovolí, ohlásit ihned tuto skutečnost svému nadřízenému. Stejnou ohlašovací **povinnost** mají i **svědkové** úrazu. Této povinnosti předchází povinnost poskytnout postiženému první pomoc. Pokud to zdravotní stav postiženého dovolí, provádí se dechová zkouška na přítomnost alkoholu a dále se zajišťuje fotodokumentace místa úrazu.

Lékárničky pro poskytnutí první pomoci jsou umístěny zpravidla na **chodbě u sekretariátu**.

6. BEZPEČNOST PŘI PRÁCI

Všichni zaměstnanci jsou povinni v zájmu své bezpečnosti a bezpečnosti ostatních zaměstnanců dbát na **pořádek a čistotu na pracovištích** (tzn. udržovat volné komunikace, přístupy k nouzovým východům, hasicím přístrojům, uklidit pracoviště po vykonané práci atd.) a **dobrý a provozuschopný** stav strojů, náradí a zařízení. Vzniklé závady nebo jiné nedostatky na pracovištích jsou zaměstnanci povinni hlásit svému nadřízenému.

Zaměstnanci jsou povinni vykonávat pouze činnosti, které jsou **předmětem náplně jeho práce**, případně ty, které mu byly zaměstnavatelem (přímým nadřízeným) prokazatelně uloženy, a ke kterým má platné **oprávnění**, vyžadují-li to příslušné právní předpisy.

Před započítím každé nové práce je nutné si u vedoucího zaměstnance **zajistí pokyny**, jak bezpečně pracovat.

Při práci jsou zaměstnanci povinni dodržovat při práci **stanovené** pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, OOPP a ochranná zařízení a **svévolně je neměnit** a nevyřazovat z provozu.

Všechny spotřebiče, přístroje, nástroje a zařízení používat pouze v souladu s **návodem na obsluhu**.

Všichni zaměstnanci jsou povinni **podrobit** se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem **zjištění**, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

Dále jsou **povinni dodržovat** bezpečnostní, dopravní a jiné značky, popř. upřesňující pokyny vyvěšené na pracovištích a v areálech PSÚ.

7. BEZPEČNOSTNÍ ZNAČENÍ

Pracoviště, na kterých jsou vykonávány práce, při nichž může dojít k poškození zdraví, jsou označeny bezpečnostními značkami.

Značky zákazu – mají kruhový tvar s černým piktogramem na bílém pozadí, např.:

Značky výstrahy – mají trojúhelníkový tvar s černým piktogramem na žlutém pozadí, např.:

Značky příkazu - mají kruhový tvar s bílým piktogramem na modrém pozadí, např.:

Značky označující riziko střetu osob s překážkami nebo pádu osob

Značky informativní pro označení únikové cesty a únikového východu nebo místa první pomoci, např.:

Shromaždiště

První pomoc

Automatický externí
defibrilátor

Bezpečnostní sprcha

Zařízení pro
vyplachování očí

Informativní značky pro označení věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení

Hasicí přístroj

Hlásič požáru

Požární hadice

Ohlašovna požáru

Požární
žebřík

Výstražné symboly nebezpečnosti – označování nebezpečných chemických látek a směsí, např.:

GHS02 - hořlavé
látky

GHS06 - toxické
látky

GHS07 - dráždivé
látky

GHS08 – látky
nebezpečné pro zdraví

GHS05 -
korozivní a
žíravé látky

8. POŽÁRNÍ OCHRANA

Zaměstnanci jsou v zájmu zajištění bezpečnosti proti požáru **povinni**:

- počínat si tak, **aby nedocházelo** ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů
- všechny spotřebiče, přístroje, nástroje a zařízení používat pouze **v souladu s návodem** na použití a pouze k účelům, k nimž jsou určeny,
- dodržovat přísný zákaz používání **soukromých spotřebičů** (např. varné konvice, topné spirály, nabíječky, prodlužovací šňůry, topení apod.)
- dodržovat **volné** všechny **únikové cesty** a východy
- dodržovat stanovený **zákaz kouření** a používání otevřeného ohně
- zajistit **přístup** k rozvodným zařízením elektrické energie a k uzávěrům plynu, vody a topení,
- plnit **příkazy** a dodržovat **zákazy** týkající se požární ochrany na označených místech,
- oznamovat bez odkladu vedoucímu zaměstnanci každý požár,
- dodržovat podmínky nebo návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností.

Zaměstnanci **nesmí**:

- vědomě bezdůvodně přivolat jednotku požární ochrany nebo zneužít linku tísňového volání,
- provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací,

- ponechat zapnutý žádný tepelný, elektrický či jiný spotřebič bez dozoru,
- používat vadné spotřebiče, prodlužovací šňůry apod., zjištěné závady musí nahlásit nadřízenému,
- poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů nebo jiných věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení.

Povinnosti po vyhlášení požárního poplachu

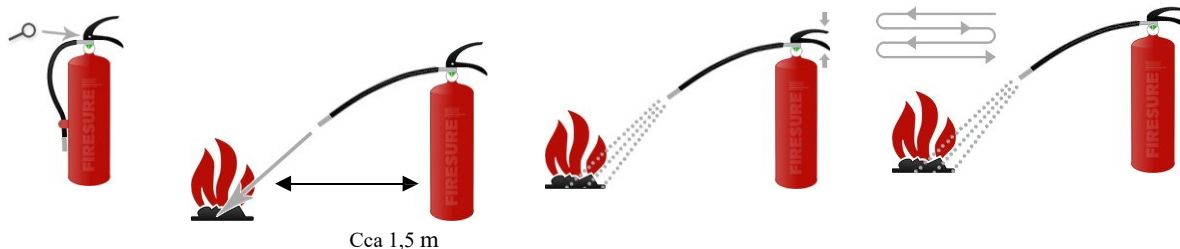
- Zachovat klid a rozvahu, jen tak lze zabránit panice a úrazům.
- **POŽÁRNÍ POPLACH SE VYHLAŠUJE STISKNUTÍM TLAČÍTKA EPS A VOLÁNÍM HOŘÍ!**
- **Každý zaměstnanec nebo návštěvník, který zpozoruje požár, je povinen:**
 - a) Snažit se požár uhasit sám použitím přenosných hasicích přístrojů, případně dalších prostředků, které jsou po ruce.
 - b) Pokud se mu nepodaří požár zlikvidovat, telefonicky ohlásí vznik požáru na ohlašovnu požáru objektu a dále na vnitřní ohlašovnu požárů Hasičského záchranného sboru na linku 150 nebo **emergency call 112**.

Volající musí oznámit: kde hoří – co hoří – své jméno a číslo telefonu ze kterého volá a vyčkat na ověření HZS!!! Nikdy nezavěšujte jako první, vyčkejte na případné upřesňující dotazy operátora.
- Po vyhlášení požárního poplachu voláním „HOŘÍ“ opouštějí zaměstnanci co nejkratší cestou objekt (viz únikový směr na únikové cestě) a shromáždí se na určeném bezpečném místě – platí zákaz používání výtahů.
- Současně, pokud sebe nevystaví vážnému ohrožení, napomáhají při evakuaci osob z objektu a na výzvu velitele zásahu hasičů poskytnou osobní a věcnou pomoc.
- Určené osoby zajistí vypnutí přívodu elektřiny, plynu, vody, topení.
- Určené osoby odstraní nebezpečný materiál, např. tlakové lahve z ohroženého prostoru.
- Určené osoby dohlíží nad evakuací osob na určené místo a nad zabezpečením první pomoci (s evakuací materiálu se nepočítá).
- V mimopracovní době hlásí vznik požáru: každá osoba, která požár zpozoruje
- Evakuace se řídí evakuačním plánem. Všechny osoby se shromáždí v určeném prostoru a **vyčkají** dalších pokynů.
- Do příjezdu jednotky požární ochrany hasební a záchranné práce řídí **vedoucí pracoviště**, příp. i velitel požární hlídky.
- Po příjezdu hasičů se všichni řídí pokyny velitele zásahu. Na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany je každý povinen poskytnout osobní pomoc a věcnou pomoc.

Pokyny pro použití přenosných hasicích přístrojů

Návod na použití hasicího přístroje je umístěn vždy na plášti přístroje. Všechny hasicí přístroje se uvádí do činnosti až v těsné blízkosti požářiště.

1. Sejměte hasicí přístroj z držáku a přeneste jej do těsné blízkosti požářiště.

2. vytáhněte
pojistku

3. zaměřte základnu
požáru
Cca 1,5 m

4. zmáčkněte páku

5. stříkejte ze strany na
stranu

- Hasit je třeba vždy ve směru větru (průvanu)!
- Stříkat od spodu do žhavého jádra, nikdy nestříkat do plamenů!
- Hasit s přerušováním, nikoliv najednou!
- V místnosti vždy hasit tak, abyste měli za zády dveře (nechat si volnou únikovou cestu)!

Třída požáru A:

Požáry pevných látek organického původu, jejichž hoření je doprovázeno žhnutím, jako např. dřevo, papír, sláma, uhlí, guma, textil, plasty apod.

Třída požáru B:

Požáry kapalin nebo látek přecházejících do kapalného stavu, jako např. benzín, olej, barvy, alkohol, vosk apod.

Třída požáru C:

Požáry plynů, jako např. metan, propan, acetylén, vodík.

Třída požáru D:

Požáry hořlavých kovů, jako např. hliník, hořčík, draslík, sodík.

Třída požáru F:

Požáry jedlých olejů a tuků – rostlinné nebo živočišné tuky ve fritézách a ostatních kuchyňských přístrojích a zařízeních.

Typ hasicího přístroje	Co lze hasit	Nikdy nehasit
Vodní	pevné organické látky (papír, dřevo, textil) alkoholy	zařízení pod proudem, kyseliny, rostlinné živočišné tuky a oleje
Práškový	hořlavé pevné látky, kapaliny, oleje, benzín, zařízení pod napětím (univerzální hasivo)	lehké a hořlavé alkalické kovy
Pěnový	pevné organické látky, benzín, nafta, minerální oleje a tuky	zařízení pod proudem, lehké a hořlavé alkalické kovy
Oxid uhličitý	zařízení pod napětím	hořlavý prach, sypké látky

9. ČÍSLA PRO TÍŠŇOVÁ VOLÁNÍ

Brno

Integrovaný záchranný systém		112	
Hasiči – tísňové volání	150	Poruchy – plyn	1239
Policie / Městská policie	158 / 156	Poruchy – el. proud	1236 / 800 225 577
Zdravotnická záchranná služba	155	Poruchy – voda	543 433 111 / 800 177 177
Nejbližší nemocnice – FN Brno	532 231 111	Ohlašovna požáru	není zřízena

Praha

Integrovaný záchranný systém		112	
Hasiči – tísňové volání	150	Poruchy – plyn	1239
Policie / Městská policie	158 / 156	Poruchy – el. proud	1236
Zdravotnická záchranná služba	155	Poruchy – voda	840 111 112
Nejbližší nemocnice FN Bulovka	266 081 111	Ohlašovna požáru	kl. 2571 nebo 601 378 948

10. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Tento pokyn navazuje na:

- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění,
- směrnici upravující organizaci zabezpečení požární ochrany a bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci na PSÚ.

Tento pokyn nabývá platnosti dnem zveřejnění.

V Brně dne 18.8.2023

prof. PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D.
ředitel PSÚ AV ČR, v. v. i